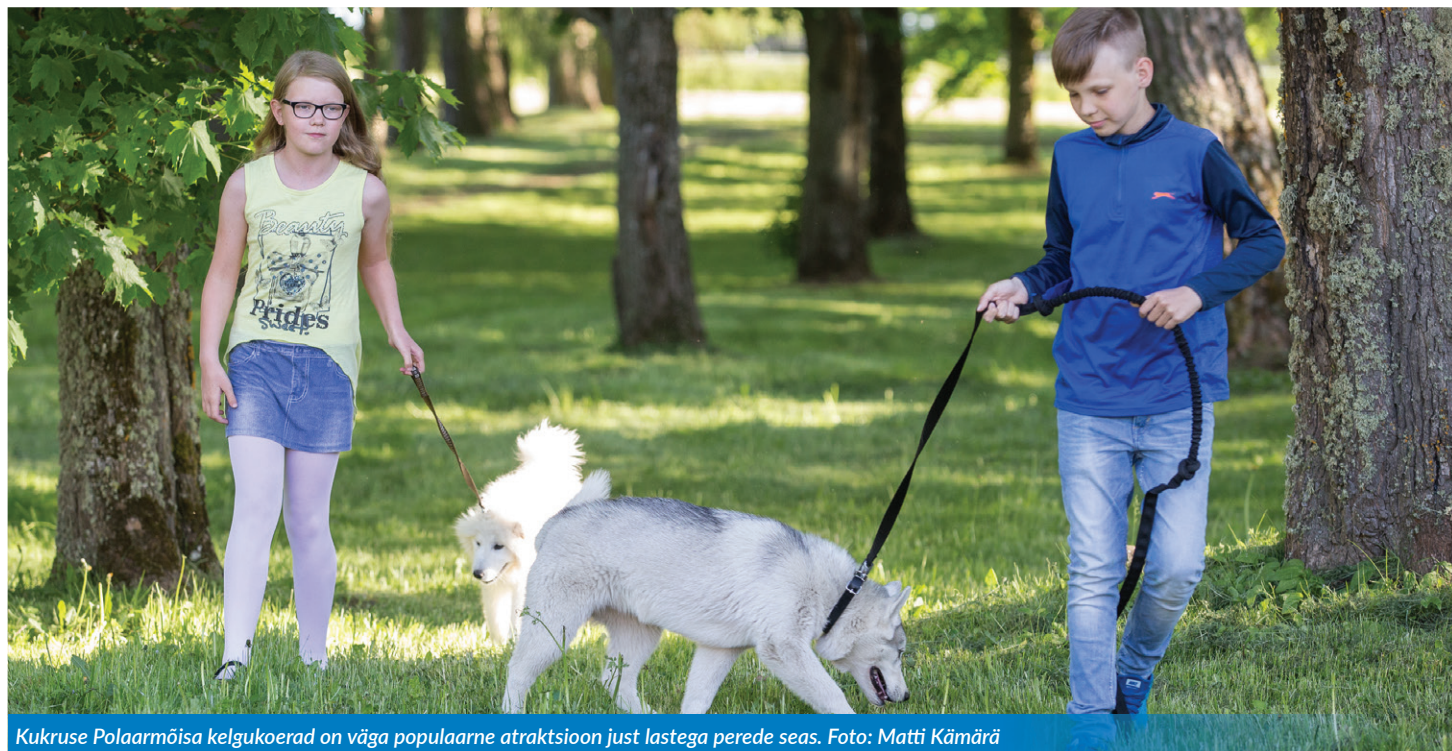

TOILA VALLA LEHT

Nr 172, NOVEMBER 2020

Kukruse Polaarmõisa kelgukoerad on väga populaarne atraktsioon just lastega perede seas. Foto: Matti Kämärä

Kukruse polaarmõis tähistas 10. sünnipäeva

Kümme aastat tagasi avatud Kukruse mõis tähistas seoses koroonapandeemiaga sünnipäeva tagasihoidlikult, kuid tasuta avatud uksed tõi majja üle poolesaja inimese.

Kukruse polaarmõis, kus 1. oktoobril kümme aastat tagasi avati von Tollide perekonnast rääkiv ekspositsioon on aastate jooksul oma majas vastu võtnud ligikaudu 100 000 külast.

Ehkki põhiekspositsioon ei ole kümne aastaga muutunud, on muutunud lood ning detailid mida majas räägitakse. Kui me varasemalt keskendume just Eduard von Tolli Sannikovi maa otsimise retkele, siis nüüd räägime polaaravastustest laiemalt. Seda aitaavad meil teha toredad kelgukoerad Vixen, Luna ja Athena,

kes on külastajate seas väga populaarsed. Just lastele ja noortele on polaaravastuste lugu läbi toredate ja mängulustlike koerade palju toredam rääkida.

Kelgukoertest partnereid otsisime pikka aega ning meie õnneks leidsime nad kohe meie mõisa lähedalt, Peeri külast, kus nad Guido Tellise ja Maarika Antonovi peres oma rõõmsat igapäevaelu elavad ning tellimise korral mõisa lapsi ja peresid rõõmustava sõidavad. Kukruse polaarmõisa näol pole tegemist muuseumi, vaid ekspositsiooniga, kus keskmes pole mitte vanad ja väärtuslikud asjad, vaid lood. Ehkki me ütleme, et me räägime oma majas eelkõige baltisaksa ja polaaravastuste lugu, siis tegelikult on huvitavaid ja olulisi lugusid meil veelgi.

Näiteks Eesti põlevkivi

lugu, sest põlevkivi kaevandamine ja tööstuslik kasutamine on alguse saanud just meie mõisast ning Eesti esimene põlevkivikarjäär on meie majast lühikese jalutuskäigu kaugusel.

Loomulikult on meie ekspositsiooni üheks oluliseks ja väga armastatud osaks need ruumis, kus saab ise midagi teha. Nii saab meil jätkuvalt proovida tuši ja sulega kirjutamist, pitsati panekut. Kõige populaarsem on siiski rõivas- te proovimine. Nende valikut oleme viimase paari aasta jooksul kasvatanud ning nii saabki lisaks moeajaloo lühikursusele meil proovida kõiki karkassitüüpe, mida läbi ajaloo kleitide all on kantud. Laste hulgas teeb meid populaarseks ja armastatuks meie mängutuba, mis on

heaks täienduseks kõikidele meie poolt pakutavatele lasteprogrammidele. Lastele mõeldud eriprogramme teeme aasta jooksul mitmeid. Ehkki sellel aastal, kus viiruserisk väga suur, on lastele mõeldud üritused koomale tõmmatud, avame vahetult enne jõule oma majas jõuluvana kontori ning pakume lõbusat programmi, kus jõuluvana tuules saab teha mitmeid toredaid ja põnevaid asju. Ja loomulikult ohjeldamatult palju mängida.

Uuena loodame heade ilmastikutingimuste korral pakuda ka koerarakendiga sõitu, mistõttu peab polaarmõis sellel aastal pöialt, et tuleks ilus ja lumerohe talv.

Ajutised meetmed koroonaviiruse leviku tõkestamiseks Toila valla haldusterritooriumil

Alates 01.11.2020 kuni 30.11.2020 kehtivad Toila valla haldusterritooriumil alljärgnevad ajutised meetmed koroonaviiruse COVID-19 leviku tõkestamiseks:

Toila valla koolieelsed lasteasutused

Lapsevanemate sisenemine lasteasutusse on reeglina keelatud. Lapse üleandmine lasteasutuse töötajale toimub lapse ainult ühe vanema poolt lasteasutuse õuealal. Lapsi, kellel on köha või nohu või muud haigustunnused, lasteasutusse vastu ei võeta. Lapse-

vanem lahkub lasteasutuse territooriumilt koheselt pärast lapse üleandmist ja vastuvõtmist.

Toila valla rahvamajad/ seltsimajad/spordikeskus

Ruumide väljarentimine on lubatud koosolekute (kuni 3 tundi) korraldamiseks. Ruumide väljarentimine eraüritusteks (sünnipäev, pulmad jms) on keelatud. Avalike ürituste korraldamine kooskõlastada vallavalitsusega. Huviringide läbiviimisel tuleb ohutada ruumid pärast ühe ringi lõppu ja teise ringi algust.

Toila valla üldhariduskoolid

Lapsevanemate sisenemine kooli hoonetesse on reeglina keelatud. Õpilasi, kellel on köha või nohu või muud haigustunnused, kooli ei lubata.

Toila Muusika- ja Kunstikool

Lapsevanemate kooli ruumides viibimine on keelatud. Õpilasi, kellel on köha või nohu või muud haigustunnused, kooli ei lubata.

Toila valla noortekeskused

Ruumide väljarentimine üritusteks on keelatud.

Toila valla raamatukogud

Eelistada tuleks kontaktivaba laenutust, kuid säilib ka tavapärane.

Kõikides siseruumides tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu. Regulaarselt tuleb tuulutada ruume ja desinfitseerida pindasid. Tegevuste korraldamisel on vaja hoida osalejate vahel distantsi ja võimalusel inimesi hajutada.

Täpsem info on leitav veebilehel www.kriis.ee ja Terviseameti veebilehel www.terviseamet.ee/et/uuskoroonaviirus.

TOIMETAJA KÜSIB

Novembrikuus toimuvad taas Toila valla noortevolikogu valimised

Noortevolikogu on Toila Vallavolikogu juures tegutsev Toila valla noortest koosnev nõuandva õigusega osaluskogu, mis esindab Toila valla noorte huve ja tegutseb vabatahtlik-kuse alusel.

Küsisin praeguse noortevolikogu esimehe Siim Kullamäe (pildil) käest, kas Toila valla noored on aktiivsed valla elu küsimustes kaasa rääkima, kuidas on kulgenud noortevolikogu esimese koosseisu töö ja millega on noortevolikogu tegelenud?

„Noortevolikogu esimene koosseis näitas ära selle, et Toila valla noored on vägagi aktiivsed kaasa rääkima valla tasandil end puudutavates küsimustes.

Esimene koosseis oli mõeldud meile justkui sisseelamiseks, aga selle ajaga jõudsimme ka palju ära teha. Näiteks korraldasime koostöös Eesti Noorteühenduste Liiduga noortele paneeldiskussiooni ja teist aastat järjest korraldame ka osaluskohvikut. Kahe aasta jooksul oleme õppinud väga palju ürituste korraldamisest, sellest kuidas kohalik omavalitsus töötab ja paljugi muud kodanikuühiskonnast.“

TOILA VALLA NOORTEVOLIKOGU

Hea noor, tule valima!

Toila valla noortevolikogu II koosseisu valimised:

- 11.11 Kohtla-Nõmme Koolis** 12.00-14.00
- 11.11 Kohtla-Nõmme Noortekeskuses** 16.00-18.00
- 12.11 Järve Avatud Noortekeskuses** 16.00-18.00
- 13.11 Toila Gümnaasiumis** 12.00-14.00
- 13.11 Voka Avatud Noortekeskuses** 16.00-18.00

Kandidaatidega saab tutvuda alates 28. oktoobrist aadressil <http://toila.kovtp.ee/noortevolikogu>

Hääletamisõigus on 13–26 aastastel noortel, kelle registreeritud elukoht on Toila vallas või kes õpivad Toila valla koolides.

Valima minnes võta kaasa isikut tõendav dokument.

TOILA VALD

TOILA VALLA LEHT

Väljaandja:

Toila Vallavalitsus
Pikk 13a, 41702 Toila
toilavv@toila.ee
+372 336 9845
toila.kovtp.ee
Lea Rand
Ajakirjastus OÜ
Printall AS
2100

Toimetaja:
Kujundus:
Trükk:
Tiraaž:

Kaasautorite materjale ootame iga kuu 25. kuupäevaks e-maili aadressile lea.rand65@gmail.com

Eriolukord tõi sotsiaalvaldkonda riigi, kohalike omavalitsuste ja eraettevõtete uusi koostöövorme

2020. aastal meid ootamatult tabanud koroonaviirus tekitas senikogematu olukorra, kus paljud eestimaalased, aga eelkõige riskirühmadesse kuuluvad inimesed, pidid sulguma oma kodudesse ja isegi poes käimine muutus mittesoovitavaks. See oli väljakutse kogu sotsiaalvaldkonnale, kuid keerulisse olukorda sattunud inimeste abistamise vajadus tõi kaasa palju innovaatilisi mõtteid ja lahendusi. Selles olukorras hakkasid omavalitsused otsima koostöövõimalusi kaupluste ja kaubanduskettidega ning oluline on, et neid tegevusi jätkataks ka tulevikus.

Elanike hoidmiseks ja abistamiseks olid omavalitsused sunnitud välja mõtlema uusi koostöövõimalusi erasektoriga. Suurlinna puhul võib hea näitena välja tuua Tallinna linna ja Harjuma ning kaubakett Selveri koostöö, kus ehitati üles vanemaealiste ja hooldustöötajate nn poes käimise vältimise süsteem.

Hooldustöötaja abiga sai e-Selveri eraldi sotsiaalabi vajavatele inimestele loodud liidese kaudu tellida koju toitu ja kauba saajal ei olnud vaja muud teha, kui toidu pakk vastu võtta. Sellega hoiti kokku hooldustöötaja poeskäigu aega ja boonuseks langes ära ka raskete kottide tassimise vajadus, mis jättis rohkem aega abivajajaga suhtlemiseks. Kohalik omavalitsus arveldas kaubakettiga, sotsiaaltöötaja abivajajaga ja nii said inimesed kodust väljumata oma toidu lauale ning kullerteenuse eest tasus kohalik omavalitsus.

Selline lahendus meeldis väga ka omavalitsusele, lahendust peeti kaasaegseks, sotsiaaltööle kuluvat aega ja ressursse säästvaks ning mugavaks ja turvaliseks, kuna kaubakettile sai tasuda ka viiteajaga. Selveri nägemusel oli aga tegemist mugava äri lahendusega, mis tagas stabiilse klientuuri. Vaatamata sellele, et tegemist oli pilootprojektiga, telliti läbi e-poe hooldustöötaja abiga toitu 45% koduteenuse kliendile.

Projektiga alustati märtsi lõpus ning käivitamise perioodil lihviti süsteemi ja likvideeriti ka viimased puudused ning ebakõlad.

Tippajal, maikuu teisel poolel, osteti 24 817 korral, suve ajal langesid numbrid 6000 ostuni, kuid septembrist alates lähenevad numbrid jälle 9000-le. Pea samalaadse lahendusega on Tallinna ja Harjuma omavalitsused koostööd tegemas ka E-Prisma ja Barboraga.

Nende sotsiaalasutuste ja kaubanduskettide koostöö jätkub ka pärast eriolukorra lõppu ja toimib kasvavas trendis tänaseni.

Sarnaseid uuenduslike tegetsemise näiteid võib tuua ka Hiiumaa valla ja Coopi koostööst, Põhja Sakala vallast ja mujalt üle Eesti. Need on head näited, mis võiksid olla eeskujuks, et ka teised kohalikud omavalitsused käivitaksid ja võimalusel alustaksid sarnaseid tegevusi.

Ka riigil ja tema strateegilisel partneril Toidupangal on võimalused abivajajate aitamiseks.

Riik on kohalike oma-

valitsuste abiga riikliku toimetulekutoetuse kaudu saanud toetada inimesi, kes on abi saamiseks esitanud kohalikule omavalitsusele vastavasisulised taotlused. 2019. aastal sai toimetulekutoetust, sõltumata toetuse saamise kordade arvust aasta jooksul 18 719 inimest, mis on ligi 1,4% Eesti elanikest. Lisaks toetatakse puudust kannatavaid inimesi ka päästetud toidu ehk annetatud toidu abil. Igal nädalal saab sellist abi 9000 inimest üle Eesti. 2019. aastal jagati Toidupanga vahendusel abivajajatele 1,4 miljonit kilogrammi toitu. Ka teised heategevusorganisatsioonid on Toidupanga partneritena kogu südamega puudust kannatavaid inimesi abistamas.

Kui seni oli Eestis suhtelises vaesuses elavate inimeste arv juba pea 300 000, siis Toidupanga ja kohalike omavalitsuste andmetel annavad abivajajad endast rohkem märku ja nende arv on kasvutrendis. Samas näitavad andmed, et üles on leidmata paljud inimesed, kes endale ja oma perele igapäevaselt kvaliteetset toitu lubada ei saa.

Kõik inimesed ei jõua kohaliku omavalitsuse ukse taha – tihti on probleemiks kas valehäbi, kartus oma abivajadusest teistele rääkida, aga ka teadmatus, et abi on võimalik saada. Hea meel on selle üle, et abi pakkujaid ehk annetajaid on juurde tulnud. Kuid abi tuleb tagada kõikides Eesti piirkondades ja siin on meil kindlasti arenguruumi.

Toila vald sündis 2017. aastal, kui haldusreformi käigus ühinesid kolm omavalitsust, mis pidid hakka-ma koos elama, toimetama ja arenema. Selleks oli vaja välja töötada ühtsed reeglid, arusaamad ja meetodid, kuidas koos panustada kohaliku omavalitsuse arengusse. Sotsiaalvaldkonnas hakkasid sotsiaaltöötajad kohandama kohalike omavalitsuste toetuste- ja teenuste süsteemi ning otsima parimaid viise ja vorme sotsiaaltöö korraldamiseks.

Koostöös valla allasutustega, kogukonnaliikmetega, kolmanda sektoriga märgatakse ja toetatakse vallas abivajajaid. Koostöö algatajateks on sotsiaalvaldkonna töötajad, kes loovad turvalise võrgustiku erinevate eluvaldkonna esindajatega. Koostöö põhimõtteks on märgata abivajadust ja edastada informatsioon abistajateni.

Toila vallas elab 64-100

aasta vanuses inimesi 1170 ehk 24,7% kogu valla rahvastikust, kes erineval aastajal vajavad suuremal või vähemal määral kõrvalist abi. Seega on erinevate toetavate sotsiaalteenuste loomine ja arendamine hädavajalik.

Sotsiaaltöötajad hindavad kodukülastuse ajal eluoluga seotud asjaolusid: kuidas inimene liigub ja kui kaugel asuvad kauplus, apteek, naaber, lähedased, kas ja kuidas saab iseseisvalt hakkama hügieenitoimingutega, kas ja millised on sooja toidu valmistamise oskused, võimalused.

Oluline on ka see, kas ja kuidas on võimalik teistega suhelda. Samuti kontrollitakse, kas ja kuidas saab inimene hakkama eramajas elades, kas on abi vaja pesupesemisel ja koristamisel. Vaadatakse, kas kortermajas elamine on võimete kohane, kas abivajajal on tervise- või hoolekandeprobleeme.

Seega saavad riik ja kohalikud omavalitsused üheskoos inimeste heaks veel palju ära teha. Tähtis on õppida üks teiselt ja vahetada kogemusi ning neid siis ellu viia. Kindlasti on igal vallal oma nägu ja omad viisid abivajajate leidmiseks ja toetamiseks. Eriolukord pani meid küll kiiremini tegutsema, aga oluline on, et me hooliks ja jätkaks tegevusi ja inimestele abi pakkumist ka tulevikus ja pärast kriisi lõppu.

Suur ja oluline abi toimetulekul on Euroopa Liidu ja Toidupanka poolt pakutav toiduabi.

Toila valla sotsiaalosalakonna poolt korraldatud toiduabi Jõhvi Toidupangast on käesoleval aastal saanud 66 toimetulekuraskustes inimest. Lisaks veel need, kes on ise Toidupanga poole pöördunud.

Euroopa Liidu toiduabi jagatakse kaks korda aastas. Seda saavad kohaliku omavalitsuse toetuste ja riikliku toimetulekutoetuse saajad. Sel aastal on Euroopa Liidu toiduabi saanud ~50 inimest. Sügisene toetusvoor algas 28. oktoobril ja kestab koos järeljagamisega 24. detsembril.

Sotsiaalosalakond palub märgata ükski elavaid eakaid inimesi ning abivajajatest teada anda sotsiaalosalakonna telefoninumbritel.

Tea Varrak
Nõunik
Sotsiaalministeerium

Lea Rand
Toila Vallavolikogu
sotsiaalkomisjoni esimees

DETAILPLANEERINGUD

Toila vallas, Kabelimetsa külas, Tuule kinnistu detailplaneeringu avalik väljapanek

Toila Vallavalitsuse 02.04.2018 korraldusega nr 80 „Toila vallas, Kabelimetsa külas, Tuule kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise mittealgatamine“ algatati OÜ EramuEkspert 04.12.2018 taotluse alusel Toila vallas, Kabelimetsa külas, Tuule kinnistul (katastritunnus 32002:004:0041, reg nr 4644908, maa sihtotstarve maatulundusmaa, pindala 3,18 ha) detailplaneeringu koostamine.

Planeeringualal hooned puuduvad.

Koostatav detailplaneeringu on kooskõlas Kohtla Vallavolikogu 28.09.2012 määrusega nr 32 kehtestatud Kohtla valla üldplaneeringuga.

Keskonna mõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 35 lg 1 alusel keskkonnamõtjude strateegilist hindamist ei algatatud.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on maaüksusele määratud maa sihtotstarbe muutmine, maaüksuse kruntideks jaotamine, elamute hoonestusalade määramine, krundi ehitusõiguse määramine, tehnovõrkude ja -rajatiste ning avalikule teele juurdepääsuteede võimaliku asukoha määramine, ehitise ehituslike tingimuste määramine, ehitise arhitektuuriliste ja kujunduslike tingimuste määramine, liikluskorralduse põhimõtete määramine ja haljastuse ja heakorralduse põhimõtete määramine.

Detailplaneeringu projekti on koostanud Hendrikson & KO, reg nr 10269950.

Detailplaneeringu projekt on kooskõlastatud Päästameti Idapäästkeskuse ohutusjärelvalve, Muinsuskaitseameti ja Elektrilevi OÜ poolt.

Detailplaneeringu projektile esitatud arvamuste arutelu toimus 17.09.2020.

Toila Vallavalitsuse 13.10.2020 korraldusega nr 300 on detailplaneering vastu võetud ja suunatud avalikule väljapanekule.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 05.11.2020 kuni 20.11.2020. Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Toila vallamajas aadressil Pikk 13a ja Toila valla veebilehel toila.kovtp.ee/et/detailplaneeringud

Detailplaneeringu avalik arutelu toimub 09.12.2020 kell 15:00 Toila vallamajas aadressil Pikk 13a Toila alevik Toila vald.

Informatsioon detailplaneeringu kohta: Toila valla maakorraldaja Hannes Kohtring tel 3369 546 hannes.kohtring@toila.ee.

TVL

Toila valla korrigeeritud üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek

Toila valla korrigeeritud üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek toimub 16. novembrist kuni 15. detsembrini 2020.

Planeeritavaks alaks on haldusreformi tulemusena Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valla ühinemisel moodustunud Toila valla territoorium.

Toila valla üldplaneeringu eesmärk on Toila valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja üldiste arengusuundade määramine, maakasutuse ja ehitustingimuste seadmine ja täpsustamine ning seeläbi Toila vallast atraktiivse elamis- ja ettevõtluspiirkonna kujundamine.

Üldplaneeringuga paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine, mis toob välja planeeringu elluviimisega kaasnevad võimalikud strateegilised mõjud ning esitab vajalikud leevendusmeetmed. Keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemused kajastuvad üldplaneeringu lahenduses.

Materjalidega on võimalik tutvuda Toila valla kodulehel toila.kovtp.ee/et/uldplaneering ning esmaspäevast kuni neljapäevani 9.00-15.00 Toila Vallavalitsuses (Pikk 13a, Toila alevik)

Avaliku väljapaneku ajal (16.11-15.12.2020) saab esitada kirjalikke ettepanekuid ja küsimusi Toila Vallavalitsuse aadressile toilaavv@toila.ee või Pikk tn 13a, Toila alevik, Toila vald 41702.

Avalik arutelu toimub kolmapäeval, 27. jaanuaril 2021 10.00-12.00 Toila seltsimajas (Pikk tn 41 Toila alevik).

TVL

INFO SOTSIAALTEENUSTE JA TOIDUABI KÜSIMUSTES:

Sotsiaaltöö spetsialist

Kersti Tammesaar +372 5331 6693;

kersti.tammesaar@toila.ee

Sotsiaaltöö spetsialist

Krista Kool +372 5341 9885;

krista.kool@toila.ee

Vältimatu sotsiaalabi osutamiseks palume kontakteeruda telefoni või e-posti teel.

Sotsiaaltoetuste avaldusi s.h. toimetulekutoetuse avaldusi saab esitada ka kontaktivabalt Toila vallamaja postkasti, mis asub vallamaja sissepääsu eesruumis. Kohtla-Nõmme ja Kohtla teenuskeskuste ning Voka sotsiaali postkastid asuvad sissekäigu ees.

LASTEAD

Sportlik sügis Naksitrallides

23.- 30. septembril toimus kuuendat korda üleeuroopaline spordinädal, mis kutsus elanikke rohkem liikuma ja oma tervise eest seisma. Kampanias osalemiseks registreerusime spordinädala kodulehel. Voka Lastead Naksitrallide üheks traditsiooniks on saanud igal sügisel kogupere matka korraldamine. Otsustasime osaleda kampanias oma Mikhklipäeva perematkaga.

29. septembri õhtul toimus lasteaias matk, millest võttis osa 39 last ja nende 59 pereliiget. Lapsed ootasid vanemate saabumist väga, et perega koos looduses jalutada ja põnevalt aega veeta. Iga rajale minev laps sai rühmaõpetajalt kaasa spordinädala seljakoti, kus olid raja läbimiseks vajalik kaart, vastustelett ja pastapliiats. Matkarada sai alguse lasteaiajuurest ja kulges edasi mööda 1 km Voka terviserada. Rada koosnes 9 st punktist. Igas punktis oli küsimus või mõistatus, millel kolm erinevate tähtedega tähistatud vastuse varianti. Õige vastusevariandi leidmist toetasid vihjed kas pildi või videona. Vihjed oli peidetud QR-koodi alla või kompimiskotikestesse. Lapsed said katsetada tähtede tundmist. Koolieelikud said ise veerida küsimusi ja vastuste variante ning kasutada nutitelefoniga QR-koodi lugemiseks. Laps sai küsimuste ja vastuste üle arutleda koos vanemaga. QR-koodide all olevad pildid olid abiks just väiksematele lastele. Kui rada läbitud ja igas punktis õige täht vastuselehele kirja pandud, sai vastuseks lugeda: „TERE SÜGIS“. Laste ja vanemate tagasiside perematkale oli väga positiivne. Kõige rohkem toodi tagasiside küsitluses välja rõõmu koos oma lapsega kvaliteetselt aega veetes; huvitavate küsimuste kaudu uute teadmiste omandamist ja QR-koodi skaneerimise põnevust. Mitmed pered arvasid, et rada oli liiga lühike, oleks tahtnud veel jalutada ja põnevad ülesandeid lahendada. Rajal tehtud ülesvõtetega kutsusime peresid osalema lasteaias Facebooki virtuaalsel fotonäitusel. Matkast osavõtnud laps ja fotonäitusel osalenud pere osalesid loteriis.

Sportlik sügis jätkus. Järgmiseks suuremaks ühisürituseks oli Metsarahva spordipäev. 13. oktoobril ootas Jänes koos oma metsloomadest sõpradega kõiki lapsi õuealale Naksitrallide kujude juures, et spordipäeva üheskoos virgutusvõimlemisega alustada. Ilm oli üsna jahe ja vihmane, aga võimlemisest saadi sooja. Vanuserühmad liikusid koos oma õpetajaga spordipäeva tegevuspunktidest, mis asusid rühmade juures. Iga laps sai käepaela, kuhu peale tegevuspunkti läbimist lisati ilus värviline täpp. Rebase juures said kõige pisemad hüpata värvilistes rõngastes ja nimetada erinevaid puu- ja köögivilju. Vanemad lapsed said omavahel võistelda memoriini mängus. Hundi juures tuli aidata tibu oma pessa, milleks tuli läbida ämblikuvõrk, mis oli seotud puude vahele. Esimese Jänku juures läbiti takistusrada ja seejärel tuli kokku panna Jänese sõprade – rebase, siili ja orava pildid. Teise Jänese juures õpiti uut tähelepänu- ja liikumismängu. Kui viis värvilist täppi olid käepaelale kogutud, siis olidki tegevuspunktid läbitud. Iga laps võis olla enda tubliduse ja teguse üle uhke!

Oleme õppekavasse sõnastanud õppevaldkondade loomist ja erinevates õpikeskkondades õppimist. Nii toimubki, et matkarajalt tuleb lisaks üheskoos liikumise rõõmule boonuse kaasa näiteks tähtede tundmine ja kinnistub lugemisoskus; liikumistegevustes lisaks osavusele kaasa näiteks arvude ja numbrite tundmine. Tervist edendava lasteaiana peame laste õues liikumist väga oluliseks.

Nelet Mägi

Voka Lastead Naksitrallid liikumisõpetaja

Väike Kristian Thomas kontrollib, kas suund on õige. Foto: Katrin Pilsas

SAAME TUTTAVAKS

Toila Gümnaasiumi huvijuht-projektijuht

Seekord saame lähemalt tutvavaks Toila Gümnaasiumi huvijuht-projektijuhi Marleen Hõrakuga (pildil).

Kes Sa oled ja kust tuled?

Olen Marleen ja hetkel tulen Jõhvist.

Õeldakse, et me kõik tuleme lapsepõlvest. Kus möödus Sinu lapsepõlv ja mida Sa seal kaasa oled saanud?

Lapsepõlve veetsin ma Järvamaal, täpsemalt öeldes olen paidekas. Lapsepõlvest olen kaasa saanud hea hariduse Paide Gümnaasiumist, perekonnatoetuse, erinevate ürituste organiseerimise oskuse ja palju sõpru, kellega senimaani suhtleme ja vähemalt kord aastas midagi koos korraldame.

Kelleks tahtsid lapsepõlves saada?

Minu unistus oli saada detektiiviks, kuna mulle meeldis vaadata Hercule Poirot'i sarja, sest see oli nii põnev ja tahtsin samastuda temaga.

Kus oled õppinud?

11. klassi keskepaigani käisin Paide Gümnaasiumis. Peale seda läksin Rakvere Eragümnaasiumisse ning siis Sisekaitseakadeemiasse korrektsiooni erialale. Erasmuse raames õppisin neli kuud Türgi Politseiakadeemias. Hilisemalt olen veel õppinud natuke tarkvaraarendust ja Sisekaitseakadeemias juhtumikorraldaja eriala taseme 5. Hetkel omandan Tallinna Ülikoolis sotsiaaltöö magistrikraadi.

Miks valisid just selle eriala?

Korrektsiooni eriala valik tuli perekonna mõjutusest. Minu vanaema, vanaisa ja isa olid politseinikud ning ema töötas sellel hetkel kriminaal-

hoolduses sekretärina. Võib ka öelda, et sellel ajal tehti vanglateenistusele head reklaami. Teine valik oli algklasside õpetaja ning olen alati öelnud, et ega palju erinevusi nendes töodes ei ole, lihtsalt vanglas õpetasin täiskasvanuid, eluga pahuksisse sattunud inimesi, õigesti elama.

Mis on Sinu jaoks elus tähtis?

Minu elus on tähtis asjaolu, et kõik oleksid rahul. Esikohale paigutan ise endaga rahul olemise ning väga tähtis on ka minu perekond ja kass Glouy. Lähedased ja toetavad suhted annavad mulle jõudu tegutseda igas valdkonnas.

Mis teeb tuju heaks?

Minu tuju teeb heaks päike, meri ja loodus. Samuti naudin ma seltskonda ja tantsimist.

Hobid? Meelistegevus vabal ajal? Kuidas Sa puhkad?

Mul ei ole otseselt hobisid, kuid vabal ajal meeldib mulle pildistada loodust, teha sportlikke tegevusi (*discgolf, dance workout, darts*) ja vahel oma lõbuks laulan ka karaoket. Puhkuseks ja akude laadimiseks on kolm varianti, kas lähen loodusesse, spasse/sauna või üritusele, kus saab muusikat nautida, inimestega suhelda ning põnevaid vestlusi pidada.

Mida hindad inimestes? Elus üldse?

Inimestes hindan ausust, meeskonnatöö valmidust ja

empaatiavõimet. Elus üldiselt on mul põhimõte, et ükski asi ei ole võimatu ning tuleb edasi liikuda enda unistuste poole.

Kui valmis oled muutusteks – uuteks kohtadeks, uuteks inimesteks?

Kõik minu lähedased ja ka varasemad kolleegid on öelnud, et ma ei karda midagi, kuigi salamisi võin öelda, et eks me kõik kardame ja pabistame alati. Muutused ei ole minu jaoks rasked, kuna ma olen väga kiire tegutseja ja otsustaja. Uute inimestega ja uute oludega püüan kiiresti kohaneda, sest meeskonda kuulumine on minu jaoks üheks põhiväärtuseks.

Milline on Sinu varasem töökogemus? Kus oled töötanud?

Minu esimene pikaajaline töökogemus tuleb vanglateenistusest. Töötasin ca seitse aastat Viru Vanglas inspektor-kontaktisikuna. Peale seda läksin tööle Eesti Töötukassasse karjäärinõustajaks ning nüüd olen Toila Gümnaasiumi huvijuht-projektijuht.

Oled nüüd ametis Toila Gümnaasiumis huvijuhina. Kuidas kool on Sind vastu võtnud?

Koolis on väga meeldivad kolleegid ja õpilased. Ma ise arvan, et mind on väga hästi vastu võetud ning püüan anda enda panuse kooli arengusse.

Mida Sinu töö igapäevaselt sisaldab, millised on huvijuhi ülesanded?

Igapäevaselt olen ametis

erinevate ürituste korraldamisega, info vahetamisega õpetajate ja õpilaste vahel, koostöö tegemisega erinevate asutustega ning projekti kirjutamisega võimaluste otsimisega. Suureks plussiks on see, et saan abistada kolleege erinevates valdkondades.

Kuidas Sulle tundub, kas tänapäeval on kerge noori kaasata koolivälisesse (aktiivsesse) tegevusse või veedavad nad parema meelega pigem oma aega nutimaailmas?

See oleneb ilmselt igaigi perekonnast ja nende väärtushinnangutest. Noored tahavad palju erinevaid asju ning meie kooli huviringide uuringust selgus, et kes juba varakult on kuskil käima hakanud, siis käivad ka edaspidi. Need on aktiivsemad nii koolisestel üritustel kui ka muudel koolivälistel üritustel. Kellel aga seda harjumust ei ole ja pole millegi vastu huvi tekkinud neid on väga raske ka kaasata. Nutimaailmas oleme me kõik aina enam kuna see on tulevikueriala ja tuleviku arengukoht. Olen seda meelt, et kui nutimaailmast ei saa nooruki jaoks igapäevane reaalsus, ja tegeletakse ka reaajas suhtlemise ning mõne huvialaga nt sportimisega, siis on kõik tasakaalus.

Kui Sul oleks üks soov kuldakalakesele, siis mis see oleks?

See küsimus on väga raske ning kui sellele mõelda, siis kohe tulevad mõtted, kas mõelda endale või kõigile maailma inimestele. Esimese mõtena muidugi mõtlesin, et aidata kõiki inimesi, kellel on abi vaja. Kui aga mõtlen vaid enda peale, siis on mu suur unistus leida endale elamiseks sobiv maja mere ääres.

Küsis Lea Rand

Puudega laste tugiteenuseid saab uuest aastast kohalikust omavalitsusest

Alates 1. jaanuarist 2021 saavad puudega lapsed lapsehoiu-, tugiisiku- ja transporditeenuseid vaid oma kohaliku omavalitsuse kaudu. Teenuste rahastamine Euroopa Sotsiaalfondi toel on alates 1. jaanuarist üle antud kohalikele omavalitsustele.

Sotsiaalkindlustusameti puuetega laste tugiteenuste juhi Ebeli Berkmani sõnul muutub lapsevanema jaoks tugiteenuste saamine lihtsamaks ja kiiremaks, sest taotlemise protsessis kaob vahelt ära sotsiaalkindlustusameti hindamine. Lapsevanem peab teenuste saamiseks pöörduma edaspidi ainult oma kohaliku omavalitsuse poole, kes tagab omavahendite ja Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) toetusega las-

tele vajalikud teenused.

„Tänase teenusekorralduse miinus ja põhjus, miks seda ka muudeti, on see, et lapsevanem peab põhjendama teenuste vajadust mitmes asutuses – kohalikus omavalitsuses ja sotsiaalkindlustusametis, lisaks tegema korduvaid taotlusi ning ootama pikalt vastust. Uuest aastast selline topelthindamine kaob ja lapsevanem saab suhelda ainult oma kohaliku omavalitsusega,“ rääkis Berkman.

Kohalikele omavalitsusele loob uus süsteem võimaluse ise hinnata ja otsustada teenuste vajaduse üle ja saada ülevaade teenustele kuluva test summadest ja vajalikest teenusmahudest.

Uut süsteemi on mõnda

aega katsetanud Saaremaa vald. Saaremaa Vallavalitsuse sotsiaalnõuniku Gabriela Rooso sõnul tundub taoline muudatus enne projekti-perioodi lõppu mõistlik, kuna kohalikel omavalitsustel tekib tervikpilt enda piirkonna laste ja pere teenusvajadustest, mis annab võimaluse paremini välja töötada teenuste taotlemise protsessi, planeerida teenuse osutajate koolitamist ning eelarvet.

Kui lapse teenuste vajadus on kohaliku omavalitsuse juhtumiplaanis hinnatud, siis teenuste saamine rahastuse muutumisel ei katke. „Oleme teavitanud ka lapsevanemaid, kes seni on teenuseid saanud läbi sotsiaalkindlustusameti ja soovitanud neil esimesel

võimalusel pöörduda oma elukohajärgse kohaliku omavalitsuse lastekaitse- või sotsiaaltöötaja poole ning leppida kokku teenuste jätkumine alates 1. jaanuarist. Teenuseosutajat ei ole vaja vahetada, sest kohalikul omavalitsusel on võimalik teenuste eest tasuda ka ESFi vahenditest,“ tutvustas Berkman aasta alguse muudatusi.

Kohalikele omavalitsustele eraldatava toetuse summa järgmise kahe aasta peale on 13,6 miljonit eurot. Igale omavalitsusele on määratud konkreetne summa, mis sõltub sellest, kui palju lapsi 2019. aastal ESFi vahenditest teenuseid kasutas.

TVL

Täieõiguslikud gümnasistid

Millal Toila Gümnaasiumi 10. klass sündis – seda täpselt ei teagi? Kas siis, kui vajalikud dokumendid kooli toodud või hoopis 1. septembril 2020 esimeses klassijuhatajatunnis?

Mõlema variandi puhul on selge see, et 10. klassis õpib hetkel 17 noort, kes lisaks õppetööle tegelevad paljude huvide ja hobidega, nagu näiteks sport, kunst, enesekaitse, rahvatants, laulmine, etlemine jne.

Viimasel ajal on saanud kombeks, et meie kooli tulevad õpilased ka kaugemalt, küllap meelitab neid kohale imekaunis kohas asuv eestikeelne väike kool, mis tagab hea akadeemilise hariduse ning väga huvitavad ja populaarsed valikained, millega saab tutvuda kooli kodulehel.

Kuigi oleme koos olnud ainult ühe trimestri, tunneme juba, et kasvame kokku. Tekkinud on uued liidrid, õnneks positiivsed ning vaimukaima tiitli pärast käib noormeeste vahel tõsine võitlus. Tõsi küll, üks miinus on ka, vahetundides on meie klassis kuulda vene keelt, sest kaheksa õpilase kodus on just see emakeeleks, aga selle probleemiga tegeletakse, eriti agaralt kutsuvad meid korrale õpetajad.

Meie esimene ühine ettevõtmine oli 18. septembril maailmakoristuspäeval osalemine.

Koristusalaaks oli kooli

Õnnelikud prügikütid.

juurest Pühajõe kalmistule viiv tee. Meeleolu oli lõbus ja tegime veidi ulakusi. Olime alguses kurvad ja üllatunud, et leidsime nii vähe prügi, aga hiljem taipasime, et tegelikult oli see väga hea. Huvitavaks momendiks oli leida maanteeposti seest tühje pudeleid. Meie prügisaagi hulka kuulusid kasutatud tubakatooteid, üksik kinnas, traadid, pudelid, pakendid, plastiktükid jne. Meie arvates oli ettevõtmise idee hea, aga teostus andis veidike soovida. Murettekitav oli, et korjasime prügi uutesse kilekottidesse ühekordsete kummikinnastega ehk teisisõnu prügi eemaldades, tekitasime ise samuti prügi, kuigi loomulikult palju vähem. Oleme ühel meelel, et see projekt võiks saada meie kooli traditsiooniks, kuid siis tuleks mõelda detaile läbi (pikem

koristusaeg, keskkonnasõbralikud koristusvahendid jne).

1. oktoobril käisime koos 8. klassiga Rakvere Teatris etendust „Verikambi“ vaatamas. Muljed olid erinevad, kellegi arvates õudne, kellegi arvates väga põnev, kellegi arvates lõpp oli igavavõitu – kuid kokkuvõttes ei kahetsenud seda kultuurset ajaveetmist keegi. Meil oli samal ajal rebaste nädal ja sellel päeval olime piinamisest priid.

28. septembril algas ja 2. oktoobril lõppes Toila Gümnaasiumis rebaste nädal, mil 10. klassi õpilased ristiti rebasteks. Saime kõik endale jumalad, keda austada ja vinged kostüümid selga. Kostüüme oli seinast sein, kellest sai laibatükeldaja, kellest karateka ja kellest murueit. Meid kaunistasid mitmed aksessuaarid nagu nt veeikanister, kohver,

labidas, kingast koduloom jne. Peakatete valikusse kuulusid ujumismüts Iisraeli logoga, sombreero, piraadimüts, kübar jne.

Igal hommikul toimus võimlemine, mida viis läbi iga päev erinev rebane ja kui kätte oli jõudnud söögivahetund, pidime enne söömaasumist laulma söögipalvet. Meie jumalad kostitasid meid mitmete delikatessidega (nt imejook, mis sisaldas tomatimahla, kurgivedelikku, küüslauku ja kirsisiirupit) ja jagasid meile kärke, mida pidime täitma.

Peale selle korraldati meile tantsulahinguid ja erinevaid „retsimismänge“. Kuid kõik need raskused olid seda väärt, sest nädala lõpus andsid jumalad meile pidulikult üle väga kaunilt kujundatud tunnistused ja töid ka kringlit. Ja nii saidki meist täieõiguslikud

gümnasistid.

10. oktoobril käis meie klassi õpilane Mats Peetsalu omaloomingut esitamas Koe-ru kultuurimajas, kus tähistati Kalju Lepiku 100. sünniaastapäeva. Lisaks lavakogemusele ja võistlusmomendile oli krooniks kohtumine Kristiina Ehiniga. Matsi luulet loodame peagi leida raamatust ja usume, et tema loomingust saab osa terve koolipere.

Meid ootab ees veel hulk üritusi, kuid novembrikuus võib meie klassist üheksat õpilast näha lava peal või lava taga lausa viiel korral, sest kõik on seotud muusikaliarendusega „MUUSIKAL KUTSUB TEID VEEL...“.

Oleme õnnelikud ja rahul, et valisime edasiõppimiseks just Toila Gümnaasiumi.

10. klassi õpilased

Mats Peetsalu esitamas omaloomingut.

Kultuuripärand ja omavalitsus

27. oktoobril said Kohtla-Nõmme Rahvamajas kokku ajaloo- ja pärandihuvilised, et kohtuda Muinsuskaitseameti peadirektori Siim Raiega. Siim Raie rääkis teemal „Kultuuripärand ja OV – kohalik identiteet, planeeringud, muinsuskaitsealade kaitsekorrad ja toetused.“

Toon lugejateni mõned mõtted ja teemad, millest kohtumisel juttu oli.

See, mis meieni on jõudnud, näitab, kuidas varem elati. See, mille meie endast järele jätame, näitab tulevastele põlvkondadele, kuidas meie elasime. Pikas vaates on kohtadel, millel on tugevalt eristuv identiteet, suurem tõenäosus edeneda, kui kohtadel, millel seda pole. Iga paik peaks välja selgitama oma tugevaimad, eristuvad omadused ja neid arendama.

Kultuuri on raske sõnadesse panna, aga oma identiteedi sõnastamiseks tuleb seda teha. Kultuur on kõik see, mis jääb alles ka siis, kui valit-

sus enam ei toimi – inimeste vahelised tähenduslikud seosed. Kultuurilised on kõik need tegevused, mis loovad ja levitavad tähendusi, need nähtused, mida on võimalik tõlgendada ja mõista.

Kas kogu kultuur peab säilima? Säilitame neid objekte, nähtusi, mis on meie jaoks olulised, „omad“. Kultuuripärand säilib ainult siis, kui see omab tänase generatsiooni jaoks tähendust, säilitada tasub seda, mida väärtustame.

Pärandi hoidmisel ja säi-

litamisel on oluline kogukonna roll – inimest ja kogukonda kujundab ja liidab ühine tegevus. Majad ja pagad saavad korda, kui sellega tegeldakse. Ühine tegevus liidab rohkem, kui millestki rääkimine.

Milline on riigi ja kohaliku omavalitsuse roll kultuuripärandi hoidmisel? Pärandi määratlemine, võimekuse ja teadlikkuse kasvatamine, pärandi kättesaadavaks tegemine, kasutuses hoidmine, arendamine ja säilitamine, haldamine ja administreeri-

mine.

Mis on muinsuskaitsealade/miljööalade eesmärk? Ajaloolise linna/küla kui teraviku säilitamine – uue esiletulekuks on oluline, et materiaalne minevik on säilinud; esiletoomine – olemasoleva eelistamine; kasutus – säilivad need objektid, mida kasutatakse; kestlik arendamine – meie tänased otsused ei tohi piirata tulevase valikuid.

Siim Raie rõhutas, et säilitamine ja arendamine käikides on võimalik – muinsuskaitse on muutuste

juhtimine. Eesmärk pole millegi iga hinna eest hoidmine, säilitamine, vaid tarkade ja läbikaalutud muutuste tegemine.

Kuna inimesed tahavad oma elukeskkonna kujundamisel kaasa rääkida, siis peaks iga planeering käsitlema kogu planeeritava alal olevat kultuuripärandit, mitte ainult seda, mis on riigi kaitse all.

Kogukonnatunnet on võimalik tekitada ka geograafilise määratlusega ehkki tänapäeval on olukord võrreldes varasemaga muutunud – meie

seotus konkreetse kohaga väheneb. Kuid mingi geograafiline „ankur“ ikka jääb – kõik sõltub inimesest ja oma elu mõtestamisest. Ühised tegevused on need, mis liidavad.

Kohtumisel osalejad juhtisid tähelepanu ka Kohtla-Nõmme teemadele ja jutuks tuli barakiasum aastast 1938, mis on ainulaadne ja ehedalt säilinud. Tekkis küsimus, kas see võiks olla samuti miljööväärtuslik ala. Siim Raie arvas, et seda võiks kaaluda, kuid samas ütles ka, et elukondliku kinnisvara kaitse alla võtmine on väga keeruline, ning enne ettepaneku tegemist millegi kaitse alla võtmiseks tuleb kirja panna, mis selle objekti juures väärtuslikku on.

Kohtumise kokkuvõtteks võib öelda, et kui me tuleme toime mineviku mõtestamisega ja säilitamisega, siis saame hakkama ka määramattusega tulevikus.

Kohtumisele Siim Raiega olid tulnud nii kohalikud ajaloo- ja pärandihuvilised kui ka vallavalitsuse esindajad.

Lea Rand

JÄÄTMEINFO

Pakendikonteinerisse (sh segapakendikonteinerisse) sobivad:

•klaaspakendid, nagu ühekordselt kasutatavad klaaspudelid (pandimärgita); klaasistkonservipurgid; värvitu klaastaara; pruun ja roheline klaastaara; muu värviline klaastaara (nt siirupi või oli klaasist pudelid).

•metallpakendid, nagu konservikarbid; metallist joogipurgid; alumiiniumalused; alumiiniumkaaned; pudelite ja purkide metallist kaaned.

•plastpakendid, nagu kiled ja kilekotid; plastjoogipudelid; plastpakkekarbid; piimatoodete ja margariinikarbid; polüstüreenist pakkekarbid ja -alused; pakkimisalused; kehahooldus- ja pesuvahendite pudelid (nt šampoonipudelid); toiduainete plastpudelid (näiteks õli-, ketšupi- ja majoneesipudelid); plastkanistrid; plastist pakkekastid; tetrapakendid, nagu tühjad ja puhtad tetrapakendid (näiteks veini-, piima-, jogurti- ja mahlapakendid), muud puhtad tetrapakendid.

Tähelepanu! Kõik pakendid peavad olema tühjad, puhtad (vajaduse korral loputatud) ja kuivad. Võimalusel tuleb pakendijäätmed kokku pressida. Alumiiniumfoolium (näiteks hõbepaber) tuleb visata olmejäätmete konteinerisse. Klaaspakendil olevad sildid võivad külge jääda.

Konteinerisse ei tohi panna:

- aknaklaasi, autoklaasi, tulekindlat klaasi, klaasmooduleid;
- keraamikat, optilist klaasi, portselani, peegliklaasi;
- laua- ega kööginõusid; ohtlike ainete pakendeid (nt kodukeemia pakendid; liimi-, värv- ja lahustipakendid); aerosoolipudeleid (ohtlik pakend - nt õhupuhasti või juukselaki pakendid);
- määratud ja jääke sisaldavaid pakendeid;
- mänguasju, kummist tooteid;
- valgustuspirne; muid plastesemeid (nt aiatoolid ja plastakende raamid);
- vanu riideid ja jalanõusid; ehitusprahti;
- olmejäätmeid, biojäätmeid; aia- ega haljastusjäätmeid.

Paberi ja papi, paber- ja kartongpakendite konteinerisse sobivad:

- papist munakarbid;
- raamatud (kõvakõitelised raamatud ilma kaanteta);
- pildiajakirjad; kataloogid;
- reklaammaterjalid, prospektid, brošüürid; kirjutus- ja koopiapaber; vihikud, töövihikud, paberist ja papist kaustikud, trükiga ja puhas kirja- ning joonistuspaper;
- ajakirjad;
- ajalehed; ümbrikud; pakkepaber; paber- ja pappkarbid (pakendid);
- pappkastid, jõupaber, paberkotid.

Tähelepanu! Konteinerisse kogutavad materjalid peavad olema puhtad ja kuivad.

Konteinerisse ei sobi:

- määratud ja vettinud paber;
- kile;
- teibid, kleebised;
- majapidamispaber;
- ühekordsed nõud
- foolium- ja kopeerpaber;
- ehituspaber;
- vahtplast;
- papp ja paber, mis sisaldab muud materjali, nt fooliumi, kilet vmt (nt piima- ja mahlapakid).

Koduses majapidamises ülejäävad terved ja kasutuskõlblikud esemed (toimiv tehnika, aksessuaarid, hobivahendid, raamatud, mänguasjad, nõud jne) saab annetada Jõhvi Pargi keskuses (Puru tee 1, Jõhvi) asuvasse Uuskasutuskeskuse kauplusesse.

MTÜ Uuskasutuskeskus tegeleb uuskasutuse edendamise, eelkõige kahel viisil: puhaste ja kasutuskõlblike asjade suunamisega uuesti ringlusesse ning võimaluste otsimisega kuidas vanale asjale anda uus elu. Rohkem informatsiooni (asukoht, lahtiolekuajad, vastuvõetavad esemed jne) MTÜ Uuskasutuskeskuse koduleheküljel.

TVL

KUULUTUSED

• Ostame talumaja koos metsa või põllumaaga. Hooned võivad vajada põhjalikku remonti. Telefon: 5666 9006.

TOILA VALLA LEHT ON LOETAV KA INTERNETIS

toila.kovtp.ee/toila-valla-leht

Toila valla kergliiklusteede arendamine

Kohtla-Nõmme ja Kohtla küla ühendamine Kohtla-Järvega. 2021. aastal alustab Toila vald MATA (Maakondade arengustrategie elluviimise toetusmeede) programmi toel projekteerimist Kohtla-Nõmme aleviku ja Kohtla küla ühendamiseks Kohtla-Järve Ehitajate tee kergliiklusteedega, mille eeldatav maht koos harulõikudega saab olema ca 4,8 km. Planeeritava kergliiklusteedega tagatakse vallaelanikele parem ligipääs Kohtla-Järvele ning Kohtla-Järve elanikud jõuavad seeläbi lihtsamini ka Kohtla-Nõmme rongipeatusesse. Kergliiklustee väljaehitamine jääb ootama Euroopa Liidu eelarveperioodi 2021-2027 toetusvahendeid.

Toila-Jõhvi kergliiklustee. Toila Vallavalitsus on tänaseks kooskõlastanud kõikide asjasse puutuvate ametkondadega trassilõigu ning kohtunud kergtee koridori jäävate maaomanikega. Hetkel kaalutakse lähtuvalt

maaomanike ettepanekust veel alternatiivset teekoridori ning veel aasta lõpul soovitakse alustada projekteerimisega. Projekteerimist toetati riigikogu liikme poolt esitatava regionaalsete investeeringute andmise toetusmehhanismist (katuserahast). Kergliiklustee eeldatav maht saab olema ca 4,7 km. Kergtee väljaehitamine jääb ootama Euroopa Liidu eelarveperioodi 2021-2027 toetusvahendeid, sihituna Jõhvi/Kohtla-Järve linnapiirkonna arendamise programmi.

Voka-Oru rongipeatuse ühendamine kergliiklusteedega. Tegemist Kohtla-Järve linna ja Toila valla ühisprojektiga, millega soovatakse ühendada Oru linnaosa Oru rongipeatus Voka alevikuga, mille trassikoridor kulgeks läbi Voka küla. Projekteerimisega alustatakse 2021. aastal, kus eeldatav maht on ca 5 km. Kergtee väljaehitamine jääb ootama Euroopa Liidu eelarveperioodi 2021-2027

toetusvahendeid.

Jaama tn kergliiklustee Kohtla-Nõmmel. Toila vald on saanud toetust Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kohaliku tee ehitamise juhtumipõhise investeeringutoetuse programmist, mille käigus rekonstrueeritakse 2021. aasta kevadel koos Jaama tänavaga (Kooli ja Jaama tn ristmikust kuni Eesti Kaevandusmuuseumini) ka Jaama tänava kergliiklustee. Tee rekonstrueerimise juurde kuulub ka uue tänavavalgustuse rajamine toodud lõigul.

Mere pst kergtee Toila Oru pargis. Mere pst kergliiklustee kulgeb Oru pargi kohvikust kuni rannaaleni (kogupikkusega 0,7 km) ning võimaldab likvideerida tänase olulise kitsaskoha, kus jalakäijad jagasid teed sõiduautodega. Käesolevaks hetkeks on kergliiklustee projekteeritud ning hankemenetlusega alustatud, valmima peaks see 2021. aasta jaanipäevaks. Rajamist toetatakse riigieelarve

n-ö koroonatoetusest.

Hetkel käib tihe töö ka Toila valla üldplaneeringu koostamise kallal, kus ühe alalõiguna käsitletakse kogu valla sisest kergliiklusteede võrgustikku. Üldplaneeringu eskiisi avalikul väljapanekul (perioodil 16.11-15.12.2020) on kõikidel võimalus sellesse ettepanekuid esitada, k.a. ka kergliiklusteede osas, sest just see dokument koos arengukavaga saab olema järgnevat kergliiklusteede investeeringute aluseks. Arengukavasse tehtud kergliiklusteede ettepanekud kaalutakse läbi volikogu komisjonides ning lülitatakse arengukavasse vaid juhul, kui nende realiseerimine ka reaalset võimalik on, hinnates valla enda eelarve võimekust ja Euroopa Liidu toetusmehhanismide kaasamise tõenäosust.

Mehis Luus
arendusõunik

Toimus Endomondo võistlus

Toila valla spordi- ja kultuurikeskus korraldas 7.-31. oktoobri Endomondo võistluse jooksmises, kõndimises ja matkamises.

Kalev Lait, miks Sina selle väljakutsega liitusid?

Kuna septembris sai liigselt lõsutatud ning mulle meeldib kõndida ja matkata, siis oktoobris otsustasin osa võtta Endomondo väljakutsest „Spordi oktoober Toila vallas“, mis kestis 7.-31. oktoobri. 24 päevaga sai taldade alt läbi lasta ~440 km jagu liiva, kive, kruusa, muda, mulda, asfaldi.

Kas läbitud radadel oli ka mõni eriti meelde jääv hetk?

Kõige meelde jäävam hetk

Jooksmine

1. Ringo Krilovs 123.05km
2. Mikk Võhma 88.51km
3. Asko Abel 57.16km

Matkamine

1. Kalev Lait 60.46km
2. Maarika Raja 22.52km
3. Ringo Krilovs 10.34km

Kõndimine

1. Kalev Lait 378.83km
2. Kertu Saarem 353.53
3. Önneli Rego 330.40km

oli Toilas Kuninga muulil, kui Valaste joale matkates satusin peale magavale rebasele, kes tukastas sealses puu- ja kannurägastikus. Hiilisin talle lähemale, telefon käes, et ikka seda kordumatut hetke võimalikult lähedalt tabada.

Kahjuks tegid juba peale paari tasast sammu jalge all kaks kivi klõpsaka, Rein vaatas ta mulle hetkeks otsa ja järgmisel hetkel oli ta juba jalul ja läinud. Nii palju siis selle hetke jäädvustamisest... Ühe klõpsu jõudsin reaktsioonist ikkagi

teha, kuid ta oli oma saba juba minu poole keeranud.

Aga muidu palju värsket õhku, toredaid hetki, avastamata teid ja kohti, eneseületamisi, loomadega kohtumisi. Oli natuke aktiivsem kuu, kui kunagi varem.

Siilid sätivad talveunne

Sügisevärvilised lehed katavad juba maad ja kollaseks kuivanud rohukõrte vahel sädelevad varahommikul kastepiisased ämblikuvõrgud. Sügis on täies jõus ning loodus sätib end puhkama. Sügiskoristuse käigus saavad puulehtedest sahvisevad lehekühilad. Päikeseliste ning kuivade ilmadega tehakse veel viimased hilised niitmised juba kuivanud heinama rohumaal või rohtu kasvanud põõsaste all.

Ärme unusta, et põõsaste alused, kuivanud kõrtega rohumaad ja isegi paar päeva seisnud lehe- ja oksahunnikud võivad olla siilide poolt valitud enda talvepesaks. Temperatuuri langedes teevad siilid esialgu paaripäevaseid uina-

kuid. Külmemaks minnes pikenevad pessa jäämise päevad kuniks sealt ei väljuta enne kevadet.

Siilide talveuni kestab Ees-

tis pea pool aastat, novembrist kuni aprillini, selle aja jooksul kaotavad nad kuni 1/3 oma kehakaalust. Väga väikese kaaluga siilidel talve üle elamine

ei õnnestu. Talveune eesmärk on energia säästmine, et suuta kevade saabudes taas ärgata.

See tähendab, et praegu peavad need okaskerad olema kogunud endale kena talvekaalu koos piisava rasvavaruga, valinud välja pesapiirkonna ja paljudel juhtudel valmistanud ette ka pesa. Nende valitud ja ette valmistatud talvepesa hävimine tähendab uusi otsinguid, ehitamist ja suurt lisaenergia kulutamist.

Olgem siis sügiskoristust tehes oma õiste aiasõprade vastu tähelepanelikud, hoia me nende pesakohti ning väldime siilide sattumist niidukite ja trimmerite ette ning sügislõkkele.

TVL

IGAST PIIRKONNAST ON ORGANISEERITUD
BUSSID. PALUN ANNA OMA TULEKUST TEADA
HILJEMALT 4. DETSEMBRIL
KONTAKT: KRISTA KOOL
KRISTA.KOOL@TOILA.EE; 53419885

Jõhvi kontserdimaja kutsub!

25. novembril 12.00 laste kontsert „Nomad: kuula maailma!“ Rännak heliülikooli noore kuulajaga

2. detsembril 19.00 kontserdisari „inagu interpret“, Tallinn Accordion Trio, Momir Novaković – Henri Zibo – Mikk Langeproon

10. detsembril 12.00 „Entel-tentel 50“, Eesti Raadio Laste Laulustuudio koorid

10. detsembril 19.00 Alvar

Tiisler (bariton), Kadri Toomaja (klaver). Kõlavad aariad baroksetest suurvormidest kuni romantiliste ooperiteni.

17. detsembril 19.00 ARSI-Se jõulukontsert Arsise kella-de ansambli. Solist Heldur Harry Põlde (tenor)

28. detsembril 19.00 pühademuusika Annely Peebo (metsosopran), vokaalansambel VieVox (Austria), klaveril Pantelis Polychronidis.

30. detsembril 19.00 aastalõpukontsert „Peegeldused tasasest maast“, Tallinna Kammerorkester: Harry Traksmann (viul), Leho Karin (tšello), dirigent Rasmus Puur. Kavas: Pärt, Tüür, Tormis, Kõrvits, Kreek, Saar jt.

Lisainfo: eestikontsert.ee, tel 334 2000

SA Eesti Kaevandusmuuseumis

"О чём молчит сланец?"

Волшебные рождественские приключения с весёлыми кротами в подземном мире! Вас ждут шахтёрские истории, страшилки и легенды и удивительный кукольный спектакль

28.11 - 18.12.2020
kell 10.00 12.00 14.00

Заказ:
info@kaevandusmuuseum.ee
või
3324017

Актеры:
Irina Marjapuu
Sofia Bulanova
Valeri Sõrtšenko

Mutimaa jõulud Kukersiidi külas

N 03.12.2020; R 04.12.2020; N 10.12.2020; R 11.12.2020; R 18.12.2020
kell 10.00 12.00 14.00

Mutimaa Kukersiidi külas ootavad teid:
LÖBUSAD MUTID, põnev MUTIMETROO ja kõigile üllatus
<http://kaevandusmuuseum.ee>

MUTIMAA MEELESPEA

*Mutimaa külaskäik ühele grupile kestab umbes 1 tund.
*Minimaalne grupi suurus on 15 osalejat ja maksimaalne 30 osalejat.
*Kukersiidi külla sisenemiseks on vaja lunastada pääse, mis maksab 8 € (iga 10 lapse kohta üks saatja tasuta).
*Kukersiidi külla saab minna vaid broneeringu alusel.
*Mutimaal on lausa 8 kraadi sooja – seega riietuge vastavalt sellele

Info ja broneering
Tel +372 33 24 017 või info@kaevandusmuuseum.ee

Liini teenindab:

sebe

SEBE info: 33 46 995

Kehtib alates: 26.10.2020

IVÜTK

MAAKONNA BUSSILIIN nr 108 JÕHVI - VOKA - TOILA - JÕHVI

Peatuse nimi	Väljumise kellaaeg									
	E-R	E-R	E-P	E-P	E-P	E-R	E-R	E-R	E-R	E-P
JÕHVI VAKSAL	-	-	7:55	-	-	-	-	-	-	20:15
JÕHVI BUSSIAAM	5:45	7:00	8:05	9:00	12:10	13:50	13:50*	16:00	16:00*	20:20
JÄRLE	5:47	7:02	8:07	9:02	12:12	13:52	13:52	16:02	16:02	20:22
SOO	5:48	7:03	8:08	9:03	12:13	13:53	13:53	16:03	16:03	20:23
MÄNNI	5:49	7:04	8:09	9:04	12:14	13:54	13:54	16:04	16:04	20:24
JÄRVE	5:50	7:05	8:10	9:05	12:15	13:55	13:55	16:05	16:05	20:25
KÕRVE	5:53	7:08	8:13	9:08	12:18	13:58	13:58	16:08	16:08	20:28
ORU RIST	5:56	7:11	8:16	9:11	12:21	14:01	14:01	16:11	16:11	20:31
VOKA RIST	5:57	7:12	8:17	9:12	12:22	14:02	14:02	16:12	16:12	20:32
VOKA	6:00	7:15	8:20	9:15	12:25	14:05	14:05	16:15	16:15	20:35
VANAKOOLI	6:01	7:16	8:21	9:16	12:26	14:06	14:06	16:16	16:16	20:36
PÜHAJÕE	6:02	7:17	8:22	9:17	12:27	14:07	14:07	16:17	16:17	20:37
PÜHAJÕE KALMISTU	6:03	7:18	8:23	9:18	12:28	14:08	14:08	16:18	16:18	20:38
LOSSIPLATSI	-	-	-	-	-	14:13	-	16:23	-	-
MERETARE	6:06	7:21	8:26	9:21	12:31	14:11	14:16	16:21	16:26	20:41
TOILA ORU PARK	6:10	7:25	8:30	9:25	12:35	14:20	14:20	16:30	16:30	20:45
TOILA SANATOORIUM	6:12	7:27	8:32	9:27	12:37	14:22	14:22	16:32	16:32	20:47
TOILA RANNA TN	6:13	7:28	8:33	9:28	12:38	14:23	14:23	16:33	16:33	20:48
TOILA KAUPUS	6:15	7:30	8:35	9:30	12:40	14:25	14:25	16:35	16:35	20:50
MERETARE	6:16	7:31	8:36	9:31	12:41	14:26	14:26	16:36	16:36	20:51
ALTKÜLA	6:17	7:32	8:37	9:32	12:42	14:27	14:27	16:37	16:37	20:52
METSAMÄGARA	6:18	7:33	8:38	9:33	12:43	14:28	14:28	16:38	16:38	20:53
KÕRVE	6:20	7:35	8:40	9:35	12:45	14:30	14:30	16:40	16:40	20:55
JÄRVE	6:24	7:39	8:44	9:39	12:49	14:34	14:34	16:44	16:44	20:59
MÄNNI	6:25	7:40	8:45	9:40	12:50	14:35	14:35	16:45	16:45	21:00
LINDA	6:26	7:41	8:46	9:41	12:51	14:36	14:36	16:46	16:46	21:01
JÄRLE	6:27	7:42	8:47	9:42	12:52	14:37	14:37	16:47	16:47	21:02
JÕHVI BUSSIAAM	6:30	7:45	8:50	9:45	12:55	14:40	14:40	16:50	16:50	21:05
JÕHVI VAKSAL	-	-	-	9:50	13:00	-	-	-	-	-

Märkused:

E-R liiklus toimub esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval, neljapäeval ja reedel

E-P liiklus toimub esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval, neljapäeval, reedel, laupäeval ja pühapäeval

Riigipühadel kehtib pühapäevane sõiduplaan

* Kl 13:50 ja kl 16:00 Jõhvi bussijaamast väljuvad bussid sõidavad läbi Lossiplatsi peatuse ainult koolipäevadel

Rongide hilinemise korral ootab buss Jõhvi raudteejaamas ümberistujaid kuni 10 minutit juhul, kui ümberistuv reisiija on teatanud ootamise vajadusest telefonil 33 46 995. Sel juhul hilineb buss järgmistesse peatustesse.

Sõiduplaanid:

www.peatus.ee

www.ivytk.ee/soiduplaanid/

MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus, e-post: info@ivytk.ee

Liini teenindab:

sebe

SEBE info: 33 46 995

Kehtib alates: 26.10.2020

IVÜTK

MAAKONNA BUSSILIIN nr 106 JÕHVI - TOILA - VOKA - JÕHVI

Peatuse nimi	Väljumise kellaaeg								
	E-P	E-R	E-R	E-P	E-P	E-P	E-R	E-P	E-P
JÕHVI VAKSAL	-	-	-	10:05	13:30	15:05	16:40	-	-
JÕHVI BUSSIAAM	6:40	7:50	7:50*	10:15	13:40	15:15	16:50	17:25	18:30
JÄRLE	6:42	7:52	7:52	10:17	13:42	15:17	16:52	17:27	18:32
SOO	6:43	7:53	7:53	10:18	13:43	15:18	16:53	17:28	18:33
MÄNNI	6:44	7:54	7:54	10:19	13:44	15:19	16:54	17:29	18:34
JÄRVE	6:45	7:55	7:55	10:20	13:45	15:20	16:55	17:30	18:35
KÕRVE	6:48	7:58	7:58	10:23	13:48	15:23	16:58	17:33	18:38
METSAMÄGARA	6:50	8:00	8:00	10:25	13:50	15:25	17:00	17:35	18:40
ALTKÜLA	6:51	8:01	8:01	10:26	13:51	15:26	17:01	17:36	18:41
MERETARE	6:52	8:02	8:02	10:27	13:52	15:27	17:02	17:37	18:42
TOILA KAUPUS	6:53	8:03	8:03	10:28	13:53	15:28	17:03	17:38	18:43
TOILA RANNA TN	6:55	8:05	8:05	10:30	13:55	15:30	17:05	17:40	18:45
TOILA SANATOORIUM	6:56	8:06	8:06	10:31	13:56	15:31	17:06	17:41	18:46
TOILA ORU PARK	7:00	8:10	8:10	10:35	14:00	15:35	17:10	17:45	18:50
LOSSIPLATSI	-	-	8:15	-	-	-	-	-	-
PÜHAJÕE KALMISTU	7:03	8:13	8:17	10:38	14:03	15:38	17:13	17:48	18:53
PÜHAJÕE	7:04	8:14	8:18	10:39	14:04	15:39	17:14	17:49	18:54
VANAKOOLI	7:05	8:15	8:19	10:40	14:05	15:40	17:15	17:50	18:55
VOKA	7:10	8:25	8:25	10:45	14:10	15:45	17:20	17:55	19:00
VOKA RIST	7:11	8:26	8:26	10:46	14:11	15:46	17:21	17:56	19:01
ORU RIST	7:13	8:28	8:28	10:48	14:13	15:48	17:23	17:58	19:03
KÕRVE	7:15	8:30	8:30	10:50	14:15	15:50	17:25	18:00	19:05
JÄRVE	7:19	8:34	8:34	10:54	14:19	15:54	17:29	18:04	19:09
MÄNNI	7:20	8:35	8:35	10:55	14:20	15:55	17:30	18:05	19:10
LINDA	7:21	8:36	8:36	10:56	14:21	15:56	17:31	18:06	19:11
JÄRLE	7:22	8:37	8:37	10:57	14:22	15:57	17:32	18:07	19:12
JÕHVI BUSSIAAM	7:25	8:40	8:40	11:00	14:25	16:00	17:35	18:10	19:15
JÕHVI VAKSAL	7:30	-	-	11:10	14:30	16:10	17:45	-	19:20

Märkused:

E-R liiklus toimub esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval, neljapäeval ja reedel

E-P liiklus toimub esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval, neljapäeval, reedel, laupäeval ja pühapäeval

Riigipühadel kehtib pühapäevane sõiduplaan

* Kl 7:50 Jõhvi bussijaamast väljuvad bussid sõidavad läbi Lossiplatsi peatuse ainult koolipäevadel ning väljaspool

koolipäevi läbib buss Pühajõe kalmistu, Pühajõe ja Vanakooli peatuseid 5 minutit varem.

Rongide hilinemise korral ootab buss Jõhvi raudteejaamas ümberistujaid kuni 10 minutit juhul, kui ümberistuv reisiija on teatanud ootamise vajadusest telefonil 33 46 995. Sel juhul hilineb buss järgmistesse peatustesse.

Sõiduplaanid:

www.peatus.ee

www.ivytk.ee/soiduplaanid/

MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus, e-post: info@ivytk.ee